

Informe de sinistralitat laboral 2021

La prevenció en el centre de la recuperació

Fer de la salut laboral un dret fonamental

28 d'abril, Dia Internacional de la Seguretat i la Salut en el Treball

Informe 2022

Unió General de Treballadores i Treballadors de Catalunya

Edita: Oficina Tècnica de Prevenció de Riscos Laborals (OTPRL)

Secretaria de Política Sindical de la UGT de Catalunya

Rambla del Raval, 29-35, 4a planta

08001 Barcelona

Tel. 93 304 68 33 / 32

otprl@catalunya.ugt.org

www.ugt.cat/salutlaboral

Amb la col·laboració de

Unió General de Treballadores i Treballadors de Catalunya

Índex:

1. Introducció. Pàgina 4 .
2. Evolució de la sinistralitat a Catalunya durant els darrers anys. Pàgina 5 .
3. Els accidents de treball el 2021. Pàgina 10 .
  - 3.1. Les diferències sectorials. Pàgina 11.
  - 3.2. Les diferències territorials. Pàgina 14.
  - 3.3. Les diferències per gènere. Pàgina 21
  - 3.4. Els accidents mortals. Pàgina 24.
4. Les malalties professionals i les patologies no traumàtiques a causa de la feina el 2021. Pàgina 26.
5. Contingència professional per covid-19. Pàgina 29.
6. Conclusions. Pàgina 31 .
7. Reivindicacions i propostes. Pàgina 33 .

1. Introducció

La UGT de Catalunya elabora aquest informe de sinistralitat laboral de l'any 2021 amb l'objecte d'informar sobre la realitat actual de la sinistralitat de Catalunya i analitzar-ne l'evolució.

Per a l'elaboració d'aquest informe s'han utilitzat les dades facilitades per l'Institut Català de Seguretat i Salut Laboral (ICSSL), i les dades d'accidents disponibles a [l'Observatori del Treball i Model Productiu](#) de la Generalitat de Catalunya. En l'apartat de malalties professionals i patologies no traumàtiques s'han fet servir també les dades de [l'Informe Anual 2021 de l'Observatorio de Enfermedades Profesionales \(CEPROSS\) y las Enfermedades Causadas o Agravadas por el Trabajo \(PANOTRASS\)](#).

Amb aquest informe, la UGT de Catalunya vol contribuir a la millora contínua de les condicions de seguretat i salut en el treball i augmentar la protecció de la integritat de la salut de les treballadores i treballadors, tal com es va recollir en la Ponència estratègica del 16 Congrés de la UGT de Catalunya:

“La sinistralitat laboral a Catalunya és una xacra que ha tingut com a conseqüència la pèrdua de la vida de centenars de treballadors i treballadores. Lluny de trobar solucions per posar fi a les inacceptables dades de sinistralitat, aquestes han anat en augment any rere any.

No hi ha ocupació digna si no és segura. No hi ha dubte de la correlació entre precarietat laboral i sinistralitat laboral, per això cal afrontar la problemàtica de la sinistralitat laboral des de l'arrel, que es troba en la degradació de les condicions laborals”.

És una realitat que la precarietat laboral mata, als últims anys s'han fet passos importants per acabar amb ella, hi ha hagut canvis legislatius importants com son la Llei rider, la Llei del treball a distància i, sobretot, la reforma laboral, que han suposat un gir significatiu en les polítiques sociolaborals. La reducció de la temporalitat que ja s'apunta en els primers mesos de vigència de la reforma laboral serà sens dubte un vector de millora dels indicadors de salut i seguretat en el treball.

Però cal un compromís ferm del Govern de coalició i del Govern de la Generalitat, per continuar donant passos per capgirar la situació de sinistralitat al nostre país, polítiques decidides en matèria de prevenció de riscos, la prevenció de riscos laborals per evitar els accidents, les malalties professionals i les morts a la feina ha de ser una prioritat.

2. Evolució de la sinistralitat a Catalunya 2013-2021

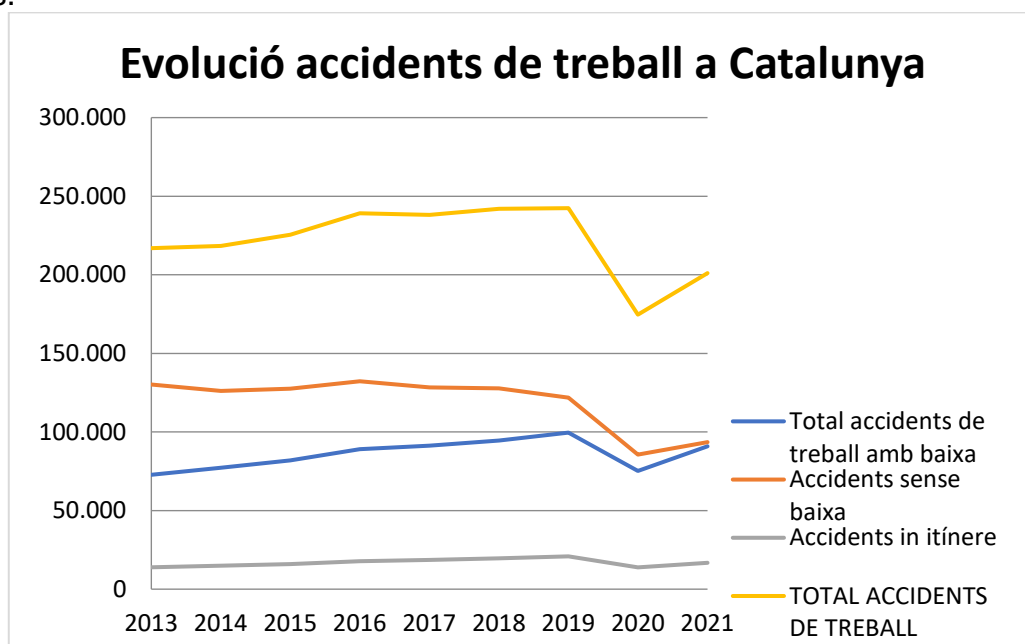
L'evolució dels accidents de treball durant els darrers anys a Catalunya constata una **clara tendència alcista a partir de l'any 2013**. A mesura que es comença a recuperar lentament l'ocupació que es va malmetre durant l'anterior crisi iniciada l'any 2008, augmenten també els accidents de treball. Aquesta tendència es va trencar de forma sobtada l'any 2020 a causa de la pandèmia, sobretot pel confinament i les dures restriccions que es varen prendre durant aquest any. L'any passat, el 2021, hem vist una certa recuperació de l'ocupació i de l'activitat econòmica permesa per un control sanitari més exhaustiu de la pandèmia i per la fi dels confinaments i les restriccions més dures. Però aquesta recuperació ha estat lenta i força limitada, en especial en els sectors més afectats pels expedients de regulació temporals de l'ocupació (turisme, restauració, hostaleria, cultura, etc.), mentre que molts altres sectors han optat per mantenir el teletreball, ja sigui de forma exclusiva o híbrida, combinant-lo amb la presencialitat.

La "nova normalitat" s'ha deixat veure també en la sinistralitat, recuperant una altra vegada els nivells habituals d'abans de la pandèmia. Si bé aquesta pujada ja era previsible, i és cert que no supera els nivells del 2019, és un augment molt considerable si tenim en compte que l'ocupació i l'activitat econòmica tampoc són comparables amb la situació pre-pandèmica. **Una vegada més, aquestes dades confirmen la debilitat del nostre sistema preventiu, en què el comportament dels accidents de treball depèn excessivament del context econòmic.** Els accidents laborals baixen en períodes de contracció econòmica i de baixada de l'activitat productiva, i pugen en temporades de bonança i d'expansió econòmica. Mentre que el comportament dels accidents en altres països europeus és d'una clara tendència a la baixa, amb independència de l'ocupació i del context econòmic, en el nostre país no tenim una tendència clara a la baixa.

A més, la sinistralitat laboral té una relació directa amb les reformes laborals, sobretot la del 2012. Com podem comprovar, és a partir del 2013 que ja es comencen a notar els efectes de la seva aplicació. Sembla que el comportament dels accidents depèn més del context i de l'ocupació, que de l'eficàcia de les polítiques preventives. La salut de les treballadores i treballadors del nostre país no pot dependre de l'atzar ni dels alts i baixos de l'economia. No podem conformar-nos amb què l'únic motiu de la baixada dels accidents laborals sigui una crisi econòmica o una pandèmia. **Esperem que la reforma laboral deixi sentir aviat els seus efectes i es tradueixi en una baixada decidida de la sinistralitat laboral.**

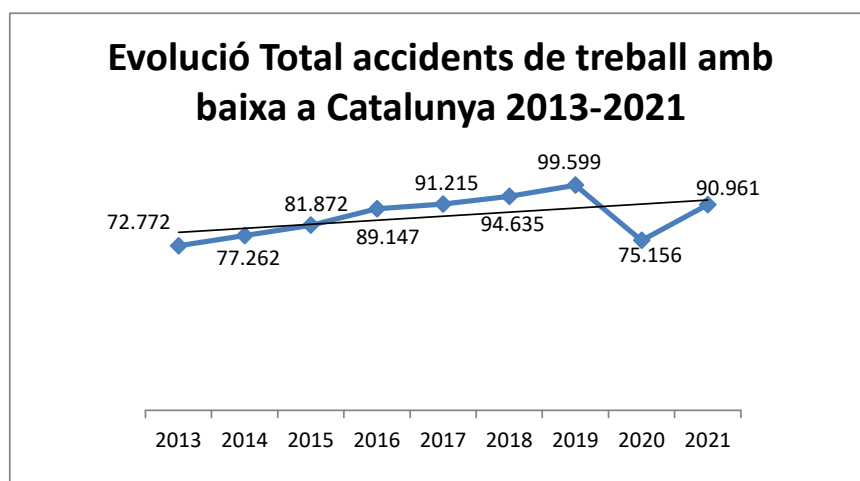
Tot seguit passem a analitzar el comportament dels diferents tipus d'accidents que trobem, que hem recollit en el gràfic que podeu veure a continuació, on s'hi mostren els accidents amb baixa durant la jornada, els accidents sense baixa durant la jornada, els que es produeixen en el desplaçament d'anada o tornada de la feina (accidents in itinere) i, per acabar, la suma de tots els anteriors, que es correspondria amb el total d'accidents de treball que s'han produït per tots els conceptes anteriors.

Hem d'aclarir que totes les dades d'accidents de treball d'aquest informe s'han obtingut de l'[Observatori del Treball i Model Productiu](#), del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.

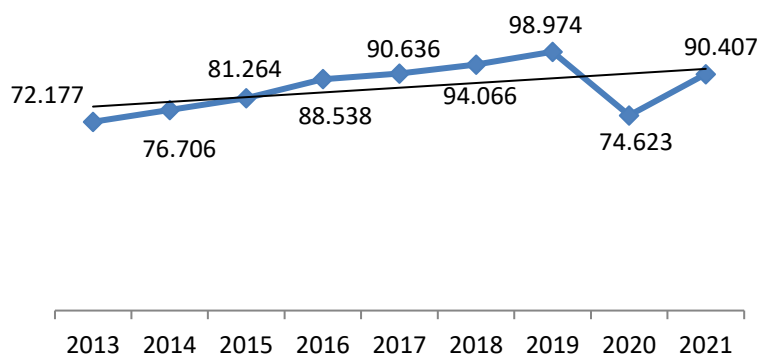

Tot seguit podem veure el gràfic anterior desglossat per cada tipus d'accident, on podem veure millor els diferents comportaments. Com podem apreciar, tret dels accidents de treball sense baixa que han tingut una lleu baixada durant aquests anys deguda probablement a la infradeclaració d'aquests tipus d'accidents, podem veure una clara tendència creixent en el comportament dels accidents en jornada amb baixa i en els accidents in itinere que es manté fins el 2019, que disminueix el 2020 pels efectes de la pandèmia i remunta el 2021.

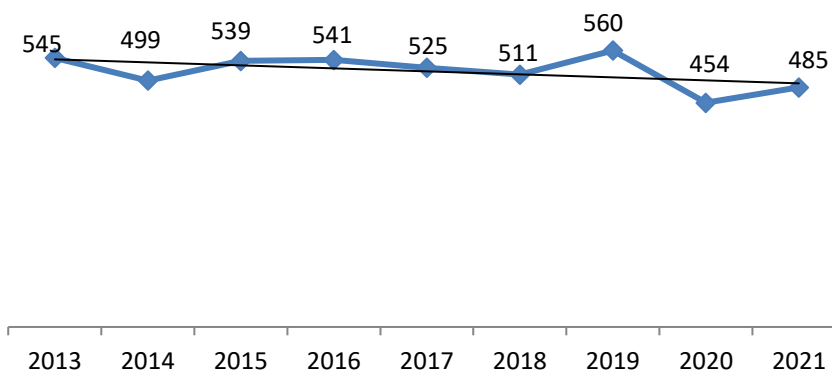
Des de 2013 fins el 2021 el nombre total d'accidents laborals amb baixa i els lleus han augmentat prop del 25% (24,99% i 25,26% respectivament) durant aquest període, malgrat la disminució dels accidents greus (-11,01%) i dels sense baixa (-28,22%).

Evolució accidents de treball lleus a Catalunya 2013-2021

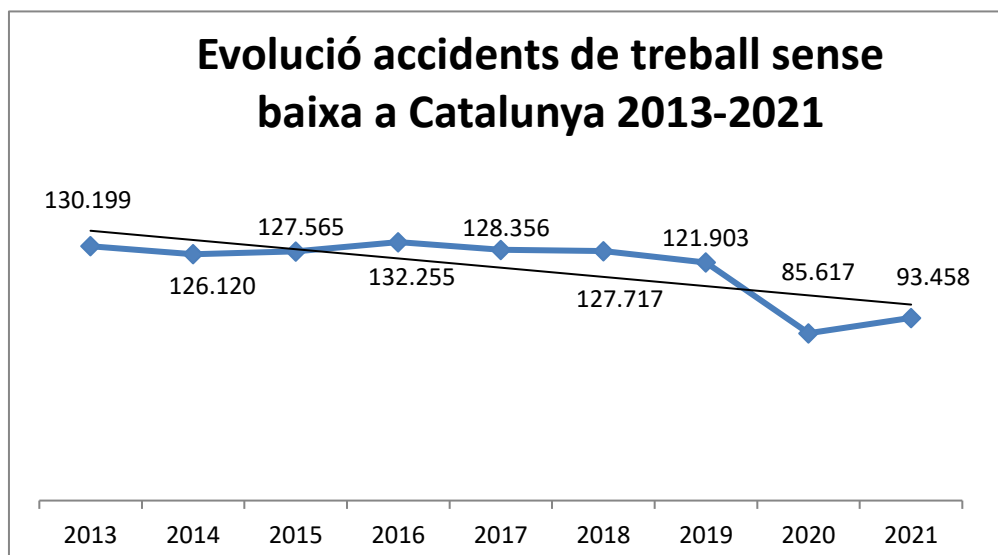
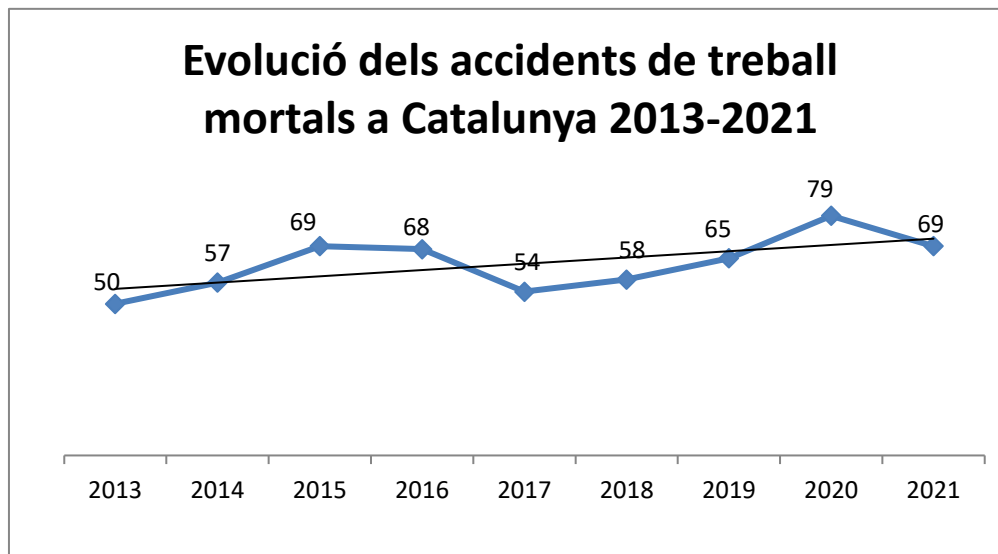

Evolució accidents de treball greus a Catalunya 2013-2021

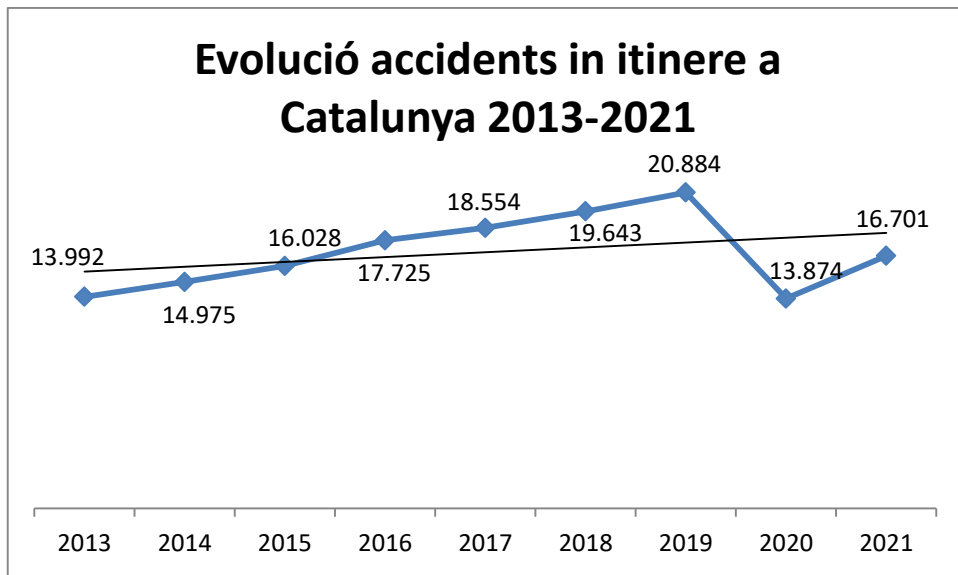
Els accidents mortals també han patit aquest augment durant aquests anys, passant dels 50 de l'any 2013, als 69 de l'any passat, fet que suposa un augment del 38% durant aquest període. Recordem que, incomprensiblement, l'any anterior, en plena pandèmia i malgrat els descens general que van tenir els accidents el 2020, es va arribar a les 79 víctimes mortals a la feina.

Si sumem els accidents mortals durant la jornada laboral i els accidents in itinere, en total han perdut la vida per causa de la feina 790 treballadores i treballadors entre 2013 i 2021.

Cal destacar també **l'augment dels accidents in itinere** durant aquest període, que han passat de 13.992 a 16.701, registrant un augment del **49,26% entre 2013 i 2019**, any en què s'assoleix el nivell màxim, amb 20.884 accidents. Tot i la baixada de l'any passat per la pandèmia, vam tenir un volum d'accidents in itinere igual al del 2013.

3. Els accidents de treball el 2021

La sobtada i imprevista aparició de la pandèmia de la covid-19 al nostre país, d'ençà del mes de gener de 2020, ha capgirat l'economia de Catalunya i del món sencer. La crisi sanitària va venir acompanyada d'una crisi econòmica que ha arrossegat les empreses i els seus treballadors i treballadores. El fort impacte sanitari, econòmic, laboral i social ha afectat tothom, i també les dades de sinistralitat laboral i de malalties professionals d'aquests darrers mesos. Si bé l'any passat vam començar el retorn a una certa normalitat i els efectes no van ser tan devastadors sobre l'ocupació i l'activitat econòmica de les empreses, la reincorporació progressiva als centres de treball ha comportat un considerable increment de la sinistralitat que gairebé ens torna a situar en nivells pre-pandèmia, malgrat que la situació de l'activitat econòmica no sigui encara comparable.

A Catalunya el 2021, durant els mesos de gener a desembre, es van produir **201.120** accidents de treball, entre accidents amb baixa, sense baixa i in itinere, experimentant un augment del 15,16% respecte a les dades de 2020, en què 174.647 persones van patir accidents laborals a Catalunya durant el mateix període.

Tal com es pot comprovar en el quadre, dels 201.120 accidents laborals totals, **90.961** van ser accidents de treball amb baixa, un 21,03% més que el 2020 (any en què els accidents amb baixa van ser 75.156), **93.458** accidents de treball varen ser sense baixa, un 9,16% més que el 2020 (85.617 accidentats sense baixa el 2020), i **16.701** accidents van ser in itinere, un 20,38% més que el 2020 que, en concret, van ser 13.874.

Al quadre següent podem veure la comparació entre el 2020 i el 2021 amb relació al període gener-desembre i a les diferents tipologies d'accidents laborals i la seva gravetat.

Accidents de treball a Catalunya	2020	2021	% variació
Accidents de treball amb baixa			
Lleus	74.623	90.407	21,15%
Greus	454	485	6,83%
Mortals	79	69	-12,66%
Total accidents de treball amb baixa	75.156	90.961	21,03%
Total accidents de treball sense baixa	85.617	93.458	9,16%
Total accidents in itinere	13.874	16.701	20,38%
TOTAL ACCIDENTS	174.647	201.120	15,16%

Tot i els descensos enregistrats i tenint en compte el moment de crisi sanitària i econòmica que patim des del 2020, aquestes dades de sinistralitat són absolutament inacceptables considerant el nombre de persones que l'any 2021 encara estaven en expedients de regulació temporals de l'ocupació i la importància que han tingut el teletreball i el treball híbrid durant l'any passat, i el considerable nombre de treballadores i treballadors en situació d'incapacitat temporal a causa de la pandèmia. Aquest elevat nombre d'accidents posa de manifest la necessitat que les empreses inverteixin en

prevenció de riscos laborals, garanteixin la salut i la seguretat dels llocs de treball i desenvolupin polítiques coordinades en relació amb la mobilitat.

Aquest canvi a les empreses ha d'anar en paral·lel a una actuació i a una implicació més gran de les administracions, per fer valer les lleis aplicables i garantir la seguretat i la salut a les empreses, i per impulsar un model de mobilitat que minori la dependència del vehicle particular vers el transport públic i la seguretat en els desplaçaments laborals, a fi d'establir polítiques actives eficaces per lluitar contra el preocupant augment dels accidents in itinere dels darrers anys.

Les xifres de sinistralitat laboral a Catalunya mostren un augment significatiu dels accidents i segueixen sent el mirall de la precarietat de les condicions de treball i els dèficits en les polítiques preventives de moltes de les empreses de Catalunya. Mostren el reflex d'un model preventiu a les empreses obsolet, insolidari i insostenible, i d'una regulació en matèria de prevenció de riscos laborals deficient, que aboca irremediament els treballadors i treballadores de Catalunya a seguir perdent la salut i la vida.

La pandèmia de la covid-19 ha deixat en evidència i ens ha confirmat que les polítiques de prevenció de riscos per a la protecció de la salut a la feina distaven molt de ser les necessàries, sobretot en moments de crisi sanitària en què el sistema preventiu havia d'haver garantit la seguretat de les persones treballadores. Esperem que la recent reforma laboral, que ja està deixant sentir els seus efectes en matèria de contractació amb l'augment de la contractació indefinida, contribueixi de forma decidida a erradicar aquesta xacra social i a invertir aquesta tendència a l'alça del tot injustificable.

3.1. Les diferències sectorials

Comparant les dades de 2021 respecte a les de 2020 pel que fa **als accidents amb baixa**, observem que tots els sectors han experimentat increments en el nombre total d'accidents registrats. En els quadres que es presenten a continuació hi trobareu, destacats en vermell, els percentatges positius que han suposat un increment d'accidents respecte a l'any anterior (en vermell més intens remarcuem els increments superiors a la mitjana). Destacats en color verd hi trobareu els decrements, és a dir, allà on han disminuït els accidents.

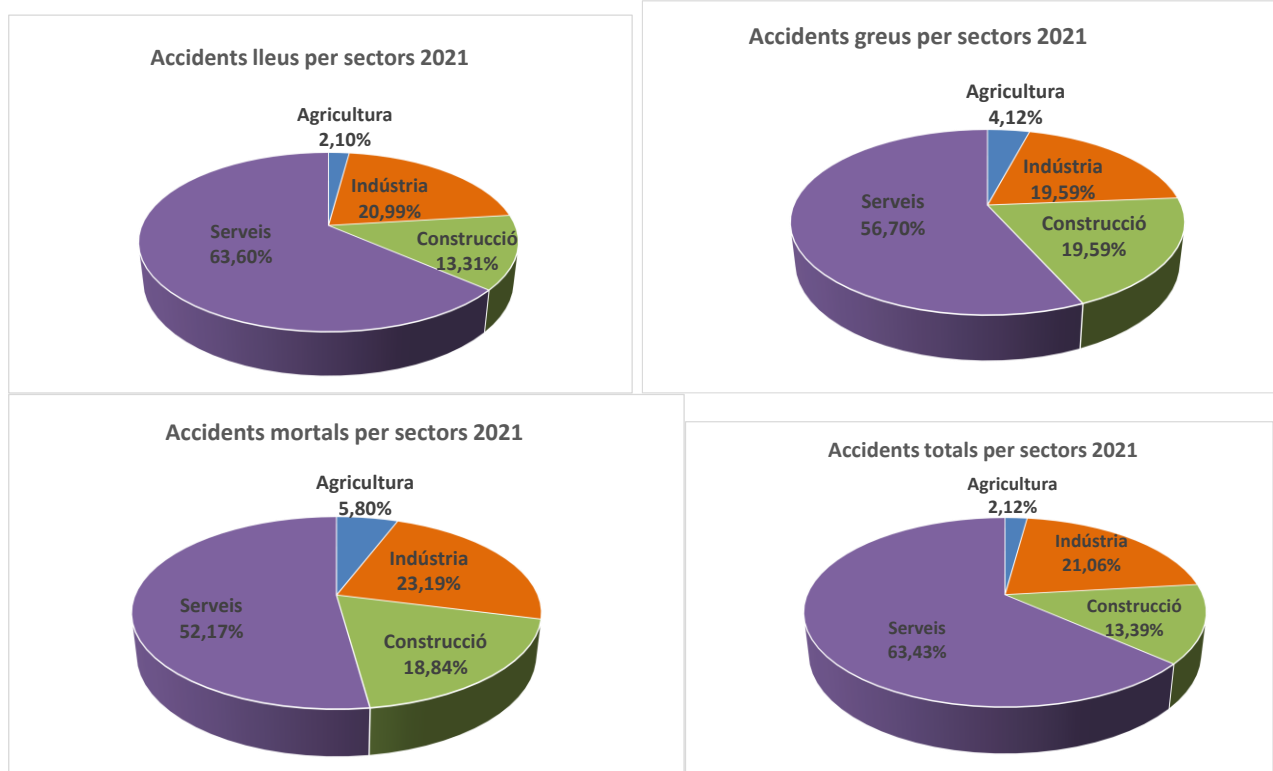
Amb un 26,52% d'increment respecte a l'any anterior, el sector **serveis** és on més han augmentat els accidents, tal com era d'esperar amb la reactivació del sector. Recordem que aquest sector va ser el més afectat l'any 2020 per les aturades, els erto i el teletreball. Aquest sector acumula un total de 57.695 accidents amb baixa i representen el 63,43% del total d'accidents amb baixa durant la jornada a Catalunya. Segons la gravetat de l'accident, totes les variacions (de lleus, greus i mortals) superen les mitjanes de Catalunya.

Accidents de treball amb baixa per sectors i gravetat				
		2020	2021	% variació
Agricultura	Lleus	1.747	1.907	9,16%
	Greus	22	20	-9,09%
	Mortals	2	4	100,00%
	Total	1.771	1.931	9,03%
Indústria	Lleus	17.099	19.041	11,36%
	Greus	95	95	0,00%
	Mortals	23	16	-30,43%
	Total	17.217	19.152	11,24%
Construcció	Lleus	10.434	12.075	15,73%
	Greus	116	95	-18,10%
	Mortals	16	13	-18,75%
	Total	10.566	12.183	15,30%
Serveis	Lleus	45.343	57.384	26,56%
	Greus	221	275	24,43%
	Mortals	38	36	-5,26%
	Total	45.602	57.695	26,52%
Catalunya	Lleus	74.623	90.407	21,15%
	Greus	454	485	6,83%
	Mortals	79	69	-12,66%
	Total	75.156	90.961	21,03%

El segon sector amb pitjor comportament, encara que presenta un increment inferior a la mitjana, ha estat la **construcció** amb un 15,30% d'increment dels accidents. El motiu d'aquest comportament desfavorable són les restriccions de l'ocupació i els confinaments de l'any 2020, ja que igual que una bona part dels serveis, la construcció tampoc es va considerar sector essencial. Aquest sector acumula un total de 12.183 accidents amb baixa, que suposen el 13,39% del total d'accidents amb baixa de Catalunya. A destacar el bon comportament dels accidents greus i mortals en aquest sector, amb decrements superiors al 18% que superen la mitjana.

El sector de la **indústria**, amb 19.152 accidents (el 21,06% del total de Catalunya) ha registrat un increment de l'11,24%, sent el sector on més han baixat els accidents mortals (-30,43%). D'altra banda, el **sector agrícola** ha registrat 1.931 accidents, que suposen el 2,12% del total. En aquest sector el nombre d'accidents ha augmentat el 9,03% respecte a l'any anterior. Aquest dos sectors, que van ser on més es va mantenir l'activitat l'any anterior, en ser considerats sectors molt vinculats a serveis essencials, són els que s'han vist menys afectats per l'increment de la sinistralitat de l'any passat.

En funció de la gravetat, el sector serveis acumula la majoria dels accidents en qualsevol de les seves modalitats: el 63,48% dels accidents lleus, el 56,70% dels greus i el 52,17% dels mortals, però a mesura que augmenta la gravetat de l'accident guanyen importància la resta de sectors en detriment del sector serveis.

Els **accidents sense baixa** han estat 93.458, fet que ha suposat un augment del 9,16% durant l'any 2021. Els sector on més s'han incrementat ha estat el de serveis (10,86%), seguit del de la construcció (9,87%) i el de l'agricultura (9,74%). La indústria ha estat l'únic sector amb un increment inferior a la mitjana (4,43%).

Accidents de treball sense baixa per sectors			
	2020	2021	Variació
Agricultura	1.406	1.543	9,74%
Indústria	20.895	21.821	4,43%
Construcció	9.730	10.690	9,87%
Serveis	53.586	59.404	10,86%
Total	85.617	93.458	9,16%

Pel que fa als **accidents in itinere** amb baixa, el 2021 se'n van produir un total de 16.701, cosa que va suposar un increment del 20,38% respecte a l'any anterior. D'aquest nombre total d'accidents, 16 van ser mortals, 162 greus i els restants 16.523 lleus.

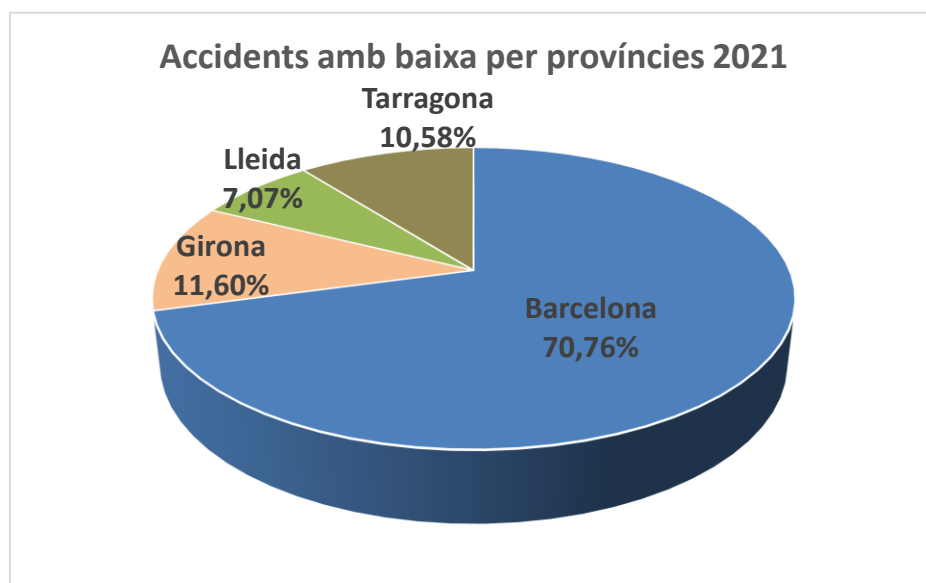
Per sectors podem veure que els in itinere han augmentat a tots els sectors, especialment en els serveis, amb 13.621 accidents, amb un increment del 21,40%. Mentre que els accidents mortals in itinere només han disminuït en els serveis (-44,44%), han augmentat en la construcció i en la indústria, on han baixat els greus (-35,71% i -12,50% respectivament).

Accidents in itinere per sectors i gravetat				
		2020	2021	Variació
Agricultura	Lleus	94	101	7,45%
	Greus	2	2	0,00%
	Mortals	0	0	0,00%
	Total	96	103	7,29%
Indústria	Lleus	1.918	2.235	16,53%
	Greus	24	21	-12,50%
	Mortals	2	4	100,00%
	Total	1.944	2.260	16,26%
Construcció	Lleus	599	706	17,86%
	Greus	14	9	-35,71%
	Mortals	1	2	100,00%
	Total	614	717	16,78%
Serveis	Lleus	11.092	13.481	21,54%
	Greus	110	130	18,18%
	Mortals	18	10	-44,44%
	Total	11.220	13.621	21,40%
Total	Lleus	13.703	16.523	20,58%
	Greus	150	162	8,00%
	Mortals	21	16	-23,81%
	Total	13.874	16.701	20,38%

3.2. Les diferències territorials

Per províncies, i respecte als **accidents laborals amb baixa**, les dades del 2021 confirmen que Barcelona (64.362 accidents) representa un 70,76% dels accidents amb baixa totals de Catalunya, Girona (10.549) un 11,60%, Tarragona (9.620) un 10,58% i Lleida (6.430) un 7,07%.

Accidents de treball amb baixa per províncies i gravetat				
		2020	2021	% variació
Barcelona	Lleus	52.458	63.986	21,98%
	Greus	297	333	12,12%
	Mortals	49	43	-12,24%
	Total	52.804	64.362	21,89%
Girona	Lleus	8.947	10.491	17,26%
	Greus	67	52	-22,39%
	Mortals	9	6	-33,33%
	Total	9.023	10.549	16,91%
Lleida	Lleus	5.500	6.370	15,82%
	Greus	38	51	34,21%
	Mortals	10	9	-10,00%
	Total	5.548	6.430	15,90%
Tarragona	Lleus	7.718	9.560	23,87%
	Greus	52	49	-5,77%
	Mortals	11	11	0,00%
	Total	7.781	9.620	23,63%
Catalunya	Lleus	74.623	90.407	21,15%
	Greus	454	485	6,83%
	Mortals	79	69	-12,66%
	Total	75.156	90.961	21,03%

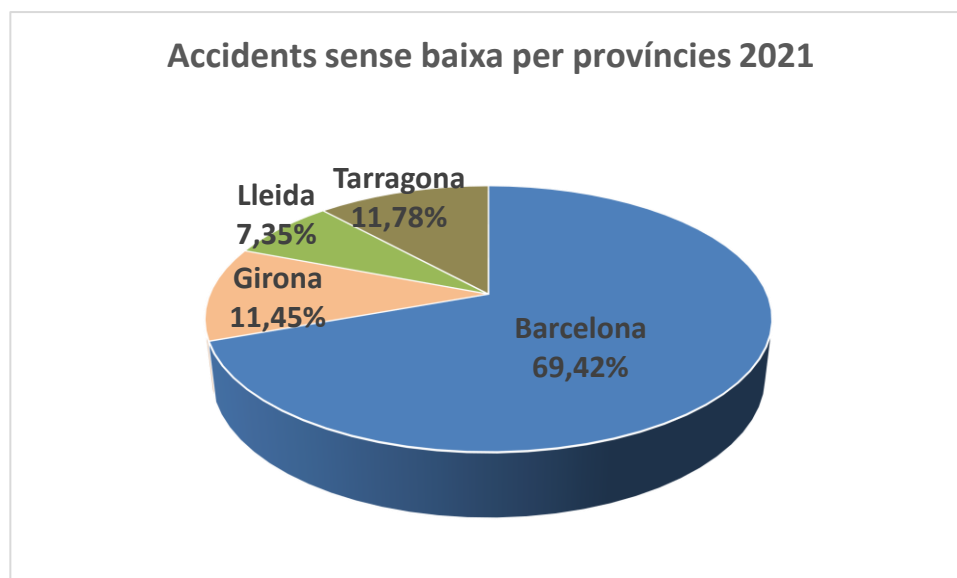

Comparant les dades del 2021 amb les del 2020, veiem que els accidents amb baixa han pujat a totes les províncies catalanes, en especial a Tarragona (23,63%) i a Barcelona (21,89%), on ho han fet per sobre de la mitjana.

Considerant la gravetat de l'accident, veiem que Girona és la província que ha tingut un millor comportament, amb increments dels lleus per sota la mitjana i una considerable baixada dels greus (-22,39%) i els mortals (-33,33%).

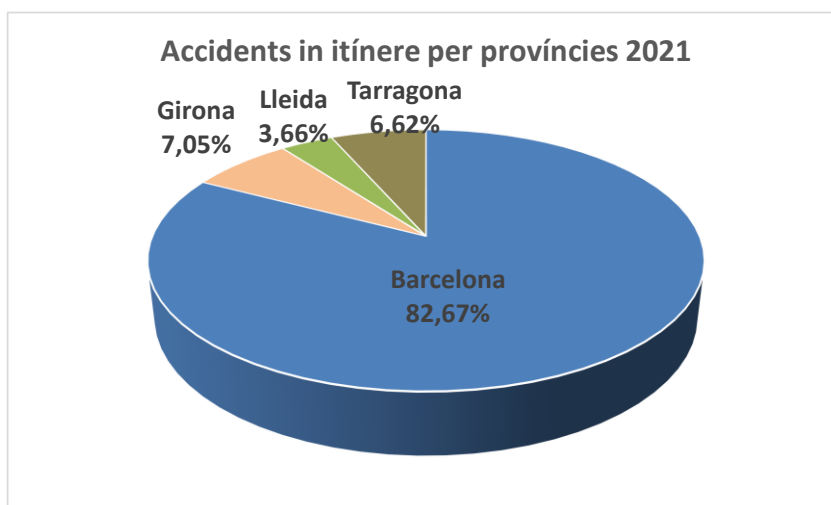
Els accidents **sense baixa** han augmentat a totes les províncies, en especial a Tarragona (15,41%) i a Lleida (9,84%). A Girona i Barcelona també han crescut (8,24%), però per sota de la mitjana de Catalunya (9,16%).

Accidents sense baixa per províncies			
	2020	2021	Variació
Barcelona	59.940	64.881	8,24%
Girona	9.883	10.697	8,24%
Lleida	6.251	6.866	9,84%
Tarragona	9.543	11.014	15,41%
Total	85.617	93.458	9,16%

Accidents in itinere per províncies i gravetat				
		2020	2021	Variació
Barcelona	Lleus	11.411	13.660	19,71%
	Greus	120	137	14,17%
	Mortals	18	10	-44,44%
	Total	11.549	13.807	19,55%
Girona	Lleus	1.003	1.165	16,15%
	Greus	17	10	-41,18%
	Mortals	1	3	200,00%
	Total	1.021	1.178	15,38%
Lleida	Lleus	488	604	23,77%
	Greus	3	7	133,33%
	Mortals	0	0	0,00%
	Total	491	611	24,44%
Tarragona	Lleus	801	1.094	36,58%
	Greus	10	8	-20,00%
	Mortals	2	3	100,00%
	Total	813	1.105	35,92%
Total	Lleus	13.703	16.523	20,58%
	Greus	150	162	8,00%
	Mortals	21	16	-23,81%
	Total	13.874	16.701	20,38%

Pel que fa a les comarques, podem veure en els quadres que us adjuntem a continuació com **la major part de les comarques han augmentat el nombre d'accidents amb baixa respecte a l'any 2020**. Les que més han augmentat són l'Alt Urgell (53,15%), l'Alta Ribagorça (41,94%) i el Priorat (39,06%). Les úniques comarques on han disminuït el

nombre d'accidents amb baixa han estat la Segarra (-6,04), el Baix Penedès (-4,45%), l'Aran (-2,17%) i el Pla d'Urgell (-0,31%).

Per gravetat, veiem que la distribució comarcal dels totals d'accidents es correspon amb la dels accidents lleus, i que les comarques abans esmentades on hi ha hagut més increments o baixades d'accidents lleus coincideixen amb els totals de les comarques esmentades. En canvi, els greus han augmentat especialment al Pla de l'Estany (200%), a l'Alt Penedès (100%) i a la Segarra (100%), mentre que on han baixat més és a la Garrotxa (-100%), al Ripollès (-75%) i al Berguedà (-60%). Els mortals han baixat a totes les comarques, excepte al Vallès Occidental (66,67%) i al Barcelonès (6,25%) on han pujat.

També podeu trobar un quadre on s'inclou la distribució comarcal dels accidents amb baixa per grans sectors. Per cada sector d'activitat hi trobareu, destacades en vermell, les tres comarques on més han augmentat els increments dels accidents amb baixa, i en verd, les tres comarques on més n'han baixat els percentatges.

Per finalitzar aquest apartat corresponent a les variacions territorials, us hem adjuntat també els dos quadres anteriors segons les **agrupacions comarcals o vegueries que estableix el Pla Territorial**. Remarquem aquí la gran concentració d'accidents de l'àmbit metropolità, amb 54.944 accidents en jornada amb resultat de baixa, el que suposa el 60,40% del total de Catalunya. D'aquests accidents, 26.484 pertanyen al Barcelonès, que ja representen el 29,12% del total de Catalunya.

Accidents en jornada de treball amb baixa per gravetat i comarca								
	Nombre d'accidents any 2021				% variació sobre l'any anterior			
	Lleus	Greus	Mortals	Total	Lleus	Greus	Mortals	Total
Alt Camp	831	2	-	833	34,90	-50,00	-	34,35
Alt Empordà	1.554	9	-	1.563	11,64	80,00	-100,00	11,80
Alt Penedès	1.377	8	-	1.385	26,59	100,00	-100,00	26,74
Alt Urgell	217	1	1	219	55,00	0,00	-50,00	53,15
Alta Ribagorça	44	-	-	44	41,94	-	-	41,94
Anoia	1.270	4	-	1.274	14,31	0,00	-100,00	14,06
Aran	134	1	-	135	-2,90	-	-	-2,17
Bages	2.714	15	2	2.731	23,03	15,38	0,00	22,96
Baix Camp	2.243	8	2	2.253	22,77	60,00	-33,33	22,78
Baix Ebre	941	10	4	955	15,18	25,00	-	15,76
Baix Empordà	1.646	7	1	1.654	32,85	-36,36	0,00	32,21
Baix Llobregat	9.107	43	5	9.155	17,46	-6,52	-16,67	17,29
Baix Penedès	746	5	-	751	-4,11	-28,57	-100,00	-4,45
Barcelonès	26.331	136	17	26.484	25,79	21,43	6,25	25,75
Berguedà	470	2	-	472	19,29	-60,00	-100,00	17,41
Cerdanya	175	2	1	178	4,17	-33,33	0,00	3,49
Conca de Barberà	369	3	1	373	21,38	-40,00	0,00	20,32
Garraf	1.076	6	-	1.082	10,70	50,00	-	10,86
Garrigues	213	1	-	214	9,23	-	-100,00	9,18
Garrotxa	974	-	1	975	23,60	-100,00	0,00	22,95
Gironès	3.167	12	1	3.180	26,53	-42,86	-75,00	25,79
Maresme	3.493	29	1	3.523	21,04	38,10	0,00	21,17
Moianès	187	1	-	188	33,57	-	-	34,29
Montsià	727	2	1	730	23,64	0,00	-	23,73
Noguera	427	7	-	434	8,93	16,67	-100,00	8,77
Osona	2.318	12	2	2.332	20,42	71,43	0,00	20,58
Pallars Jussà	98	2	1	101	12,64	-	-	16,09
Pallars Sobirà	55	-	-	55	14,58	-	-	14,58
Pla d'Urgell	634	6	-	640	-0,63	50,00	-	-0,31
Pla de l'Estany	476	6	1	483	2,15	200,00	-	3,21
Priorat	88	1	-	89	41,94	-50,00	-	39,06
Ribera d'Ebre	149	1	1	151	23,81	-	-	25,45
Ripollès	279	1	-	280	2,20	-75,00	-100,00	0,72
Segarra	418	2	-	420	-6,07	100,00	-100,00	-6,04
Segrià	3.385	22	6	3.413	22,29	15,79	200,00	22,37
Selva	2.253	15	2	2.270	5,43	-6,25	-	5,43
Solsonès	168	4	-	172	3,70	33,33	-	4,24
Tarragonès	3.375	16	2	3.393	34,28	-15,79	-66,67	33,66
Terra Alta	91	1	-	92	0,00	-	-	1,10
Urgell	551	5	-	556	28,44	25,00	-100,00	27,52
Vallès Occidental	10.779	52	10	10.841	17,85	18,18	66,67	17,88
Vallès Oriental	4.857	25	6	4.888	24,63	-34,21	-40,00	23,90
Total	90.407	485	69	90.961	21,17	6,83	-12,66	21,03

Accidents en jornada de treball amb baixa per sector d'activitat i comarca										
	Nombre d'accidents any 2021					% Variació sobre l'any anterior				
	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Total	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Total
Alt Camp	28	277	86	442	833	3,70	7,36	21,13	67,42	34,35
Alt Empordà	82	300	237	944	1.563	15,49	6,38	7,73	14,42	11,80
Alt Penedès	83	467	138	697	1.385	-13,54	10,40	28,49	49,39	26,74
Alt Urgell	21	30	51	117	219	10,53	11,11	41,67	91,80	53,15
Alta Ribagorça	6	2	7	29	44	-	-33,33	-12,50	45,00	41,94
Anoia	27	463	158	626	1.274	22,73	21,52	-3,66	13,82	14,06
Aran	2	7	28	98	135	-	133,33	7,69	-10,09	-2,17
Bages	47	859	273	1.552	2.731	-6,00	5,53	10,98	39,69	22,96
Baix Camp	75	308	345	1.525	2.253	11,94	-3,14	25,91	29,68	22,78
Baix Ebre	135	154	184	482	955	4,65	6,21	7,60	26,84	15,76
Baix Empordà	48	204	411	991	1.654	-5,88	23,64	1,23	57,55	32,21
Baix Llobregat	33	1.985	1.497	5.640	9.155	-13,16	8,41	14,89	21,72	17,29
Baix Penedès	15	134	148	454	751	114,29	-19,76	2,07	-2,78	-4,45
Barcelonès	37	2.507	2.813	21.127	26.484	19,35	16,58	20,68	27,66	25,75
Berguedà	30	154	69	219	472	3,45	0,00	38,00	29,59	17,41
Cerdanya	4	13	57	104	178	0,00	0,00	11,76	0,00	3,49
Conca de Barberà	17	172	30	154	373	112,50	26,47	-11,76	16,67	20,32
Garraf	22	236	201	623	1.082	-4,35	-14,49	24,07	20,97	10,86
Garrigues	31	103	20	60	214	-6,06	28,75	-37,50	17,65	9,18
Garrotxa	19	494	94	368	975	5,56	16,78	59,32	25,60	22,95
Gironès	33	572	444	2.131	3.180	-21,43	8,54	12,12	36,34	25,79
Maresme	56	638	572	2.257	3.523	-6,67	27,35	1,78	26,46	21,17
Moianès	2	120	11	55	188	-66,67	41,18	-26,67	61,76	34,29
Montsià	97	208	77	348	730	38,57	40,54	-9,41	21,25	23,73
Noguera	75	126	64	169	434	2,74	28,57	10,34	-0,59	8,77
Osona	110	987	234	1.001	2.332	35,80	12,16	6,36	32,93	20,58
Pallars Jussà	18	10	27	46	101	80,00	11,11	35,00	-4,17	16,09
Pallars Sobirà	9	3	8	35	55	125,00	0,00	-27,27	16,67	14,58
Pla d'Urgell	69	270	89	212	640	-8,00	8,81	-1,11	-7,42	-0,31
Pla de l'Estany	22	235	69	157	483	4,76	10,85	-1,43	-4,85	3,21
Priorat	34	22	9	24	89	61,90	10,00	200,00	20,00	39,06
Ribera d'Ebre	31	33	23	64	151	3,33	50,00	35,29	24,61	25,45
Ripollès	5	149	18	108	280	0,00	2,76	-35,71	8,00	0,72
Segarra	26	290	30	74	420	44,44	-9,38	20,00	-11,90	-6,04
Segrià	290	447	471	2.205	3.413	5,84	33,04	27,27	22,30	22,37
Selva	102	918	306	944	2.270	-9,73	-9,02	10,07	25,37	5,43
Solsonès	17	49	30	76	172	-5,56	2,08	-18,92	22,58	4,24
Tarragonès	44	368	468	2.513	3.393	69,23	5,14	30,00	39,41	33,66
Terra Alta	16	36	22	18	92	-15,79	56,52	4,76	-35,71	1,10
Urgell	47	195	74	240	556	42,42	33,56	13,85	25,00	27,52
Vallès Occidental	23	3.086	1.623	6.109	10.841	-14,81	13,62	19,60	19,87	17,88
Vallès Oriental	43	1.521	667	2.657	4.888	95,45	15,31	16,00	30,95	23,90
Catalunya	1.931	19.152	12.183	57.695	90.961	9,03	11,26	15,31	26,56	21,03

Accidents en jornada de treball amb baixa per gravetat i àmbit del Pla Territorial								
Àmbits Pla territorial	Nombre d'accidents any 2021				% variació sobre l'any anterior			
	Lleus	Greus	Mortals	Total	Lleus	Greus	Mortals	Total
Metropolità	54.620	285	39	54.944	22,28	9,2	0,00	22,18
Comarques Gironines	10.349	50	6	10.405	17,63	-20,63	-25,00	17,32
Camp de Tarragona	6.906	30	5	6.941	29,76	-14,29	-50,00	29,32
Terres de l'Ebre	1.908	14	6	1.928	18,05	40,00	-	18,55
Ponent	5.628	43	6	5.677	15,63	26,47	-25,00	15,64
Comarques Centrals	5.802	34	4	5.840	21,56	21,43	-42,86	21,46
Alt Pirineu i Aran	723	6	3	732	18,14	50,00	0,00	18,26
Penedès	4.471	23	0	4.494	13,19	21,05	-100,00	13,11
Total	90.407	485	69	90.961	21,18	6,83	-12,66	21,03

Accidents en jornada de treball amb baixa per sector d'activitat i àmbit del Pla Territorial										
Àmbits Pla territorial	Nombre d'accidents any 2021					% Variació sobre l'any anterior				
	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Total	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Total
Metropolità	192	9.774	7.173	37.805	54.944	6,67	14,25	17,03	25,59	22,19
Comarques Gironines	311	2.872	1.579	5.643	10.405	-3,12	3,94	8,37	30,38	17,32
Camp de Tarragona	198	1.147	938	4.658	6.941	32,89	6,01	26,42	37,23	29,32
Terres de l'Ebre	279	431	306	912	1.928	12,50	27,51	4,08	22,22	18,56
Ponent	538	1.431	748	2.960	5.677	6,32	16,52	15,79	17,04	15,64
Comarques Centrals	206	2.132	615	2.887	5.840	13,19	9,73	8,66	36,37	21,46
Alt Pirineu i Aran	60	65	178	429	732	62,16	12,07	17,11	15,32	18,26
Penedès	147	1.300	646	2.401	4.494	-0,68	4,25	11,57	20,11	13,11
Total	5.191	52.266	32.986	159.488	90.961	9,03	11,26	15,31	26,56	21,03

3.3. Els accidents mortals

A part de la pèrdua de vides pel virus SARS-CoV-2 durant tota la pandèmia, hem de lamentar la mort de 85 persones treballadores per accidents laborals.

D'aquestes 85 víctimes mortals, **69** van ser per accidents mortals al lloc de treball i **16** per accidents mortals in itinere, en el transcurs de l'anada o tornada de la feina. De les 69 morts, 24 van ser per causes no traumàtiques (infarts, vessaments cerebrals, etc.), 15 per aixafament sobre o contra un objecte immòbil, 13 per atrapaments, aixafaments o amputacions, 9 per xoc o cop, o col·lisió contra un objecte en moviment i 3 per contactes elèctrics, tèrmics o amb substàncies perilloses.

D'aquestes 69 víctimes mortals per causa de la feina, 59 eren treballadores i treballadors assalariats (86%) i 10 eren autònomes (14%). Des de l'any 2019 totes les persones autònomes tenen reconeguda la contingència professional per accident i, per tant, s'han incorporat a les estadístiques de sinistralitat. És imprescindible protegir els treballadors i treballadores autònomes, vulnerables també davant dels accidents laborals encara que no disposin d'una normativa de prevenció de riscos laborals específica.

Malgrat que el 2021 hi ha hagut 10 morts menys que l'any anterior, fet que ha suposat un descens del -12,66%, continua sent una xifra del tot injustificable i molt elevada considerant que ha estat un any de recuperació amb una ocupació encara limitada per les restriccions. Tot i així, el 2021 hi ha hagut 69 morts en accident laboral durant la jornada, 4 més dels que es van registrar l'any 2019.

Hem de destacar també la **importància que tenen per la seva gravetat els accidents no traumàtics, és a dir, infarts i accidents cerebrovasculars** (angines de pit, vessaments cerebrals, etc). Malgrat que només van representar el 0,22% del total d'accidents de treball amb baixa en jornada, van suposar 24 dels 69 casos, és a dir, el **34,78% de tots els accidents mortals**, i l'11,55% dels greus (56 de 485 accidents greus). Hem d'incidir en la relació que hi ha entre aquest tipus d'accidents i els riscos psicosocials i els derivats de l'organització del treball com les càrregues de treball, els ritmes i altres factors relacionats amb l'organització, i l'estrès i la salut mental dels treballadors i treballadores.

Per sectors d'activitat, veiem que l'únic sector on han augmentat els accidents mortals és al sector agrícola, on s'ha passat de 2 a 4. La resta dels sectors han registrat descensos, en especial la indústria amb 16 morts (7 menys que l'any anterior, el que suposa un -30,43%) i la construcció, amb 13 morts (3 menys, equivalents a -18,75%). El sector dels serveis ha estat el que ha registrat un descens menor, amb un -5,26%.

Accidents de treball mortals per sectors			
	2020	2021	% variació
Agricultura	2	4	100,00%
Indústria	23	16	-30,43%
Construcció	16	13	-18,75%
Serveis	38	36	-5,26%
Total	79	69	-12,66%

Per províncies, trobem que Tarragona és l'única on no hi ha hagut cap variació respecte a l'any anterior, amb 11 víctimes mortals per accident laboral durant la jornada. Girona, amb 6 morts, ha estat la província on més han baixat (-33,33%), seguida per Barcelona, amb 43 morts (6 menys que el 2020, -12,24%) i Lleida (-10%).

Accidents de treball mortals per províncies			
	2020	2021	% variació
Barcelona	49	43	-12,24%
Girona	9	6	-33,33%
Lleida	10	9	-10,00%
Tarragona	11	11	0,00%
Total	79	69	-12,66%

Els subsectors on s'han registrat més accidents mortals són els següents: Activitats especialitzades de construcció (8), Transport terrestre i per canonades (8), Administració pública, Defensa i Seguretat Social obligatòria (6) i Tractaments de residus (5). En el quadre següent podeu veure la distribució dels accidents mortals en funció dels subsectors d'activitat econòmica (CCAIE 2009), considerant els índexs d'incidència dels accidents mortals registrats durant el 2021 a Catalunya.

Accidents mortals en jornada per subsector (CCAÉ) i Índex incid. mortals		
	accidents mortals	li mortals 2021
01 Agricultura, ramaderia i caça	3	6,24
03 Pesca i aqüicultura	1	44,19
08 Minerals no metàl·lics ni energètics	1	41,36
10 Indústries de productes alimentaris	1	1,30
11 Fabricació de begudes	1	11,31
20 Indústries químiques	2	5,58
22 Cautxú i plàstic	1	4,07
23 Productes minerals no metàl·lics ncaa	1	8,63
28 Maquinària i equips ncaa	1	3,36
32 Indústries manufactureres diverses	1	11,30
36 Aigua	1	15,14
38 Tractaments de residus	5	26,21
39 Gestió de residus	1	267,38
41 Construcció d'inmobles	3	4,09
42 Construcció d'obres d'enginyeria civil	2	22,31
43 Activitats especialitzades de construcció	8	6,18
45 Venda i reparació de vehicles de motor	1	1,91
46 Comerç engròs, exc. Vehicles motor	1	0,48
47 Comerç detall, exc. Vehicles motor	2	0,61
49 Transport terrestre i per canonades	8	7,67
52 Enmagatzematge i afins al transport	4	8,64
55 Serveis d'allotjament	2	4,82
56 Serveis de menjar i begudes	2	1,01
78 Activitats relacionades amb l'ocupació	1	1,75
81 Serveis a edificis i jardineria	4	3,66
82 Activitats administratives d'oficina	2	2,73
84 Adm. Pública, Defensa i SS obligatòria	6	2,66
85 Educació	1	0,60
86 Activitats sanitàries	1	0,48
90 Activitats artístiques i d'espectacles	1	7,27
Total	69	2,02

3.4. Les diferències de gènere

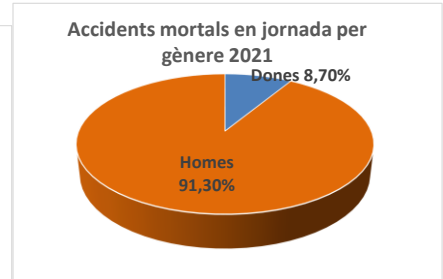
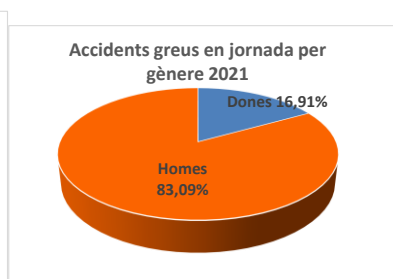
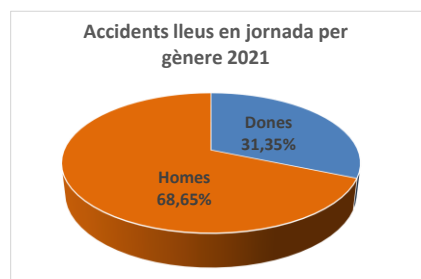
Dels 90.985 accidents amb baixa en jornada laboral, 62.547 (68,74%) els han patit els homes i 28.438 les dones (31,26%). En funció de la gravetat de l'accident també veiem diferències significatives, ja que mentre que les dones han tingut el 31,35% dels accidents lleus, aquest percentatge baixa al 16,91% en el cas dels greus i al 8,70% en els mortals. Els motius d'aquest comportament són diversos, com una menor taxa d'ocupació

i que les dones ocupen tradicionalment els sectors i les ocupacions que comporten menys risc d'accident i accidents menys greus.

Una altra conclusió que podem treure atenint-nos a les dades és que l'augment de la sinistralitat respecte a l'any anterior ha afectat més les dones que els homes. L'increment percentual dels accidents patits per les dones ha estat d'un 31,83%, que gairebé duplica el dels homes (16,68%). Aquesta diferència també s'accentua amb la gravetat, en especial en el cas dels accidents mortals, que han baixat entre els homes (-19,23%), mentre que entre les dones assalariades han passat d'1 a 6 (+500%).

Accidents en jornada de treball amb baixa per gènere i situació professional										
		2020			2021			Variació %		
		Home	Dona	TOTAL	Home	Dona	TOTAL	Home	Dona	TOTAL
Assalariats	Lleus	49.443	20.840	70.283	57.921	27.584	85.505	17,15%	32,36%	21,66%
	Greus	306	62	368	312	68	380	1,96%	9,68%	3,26%
	Mortals	65	1	66	53	6	59	-18,46%	500,00%	-10,61%
	Total	49.814	20.903	70.717	58.286	27.658	85.944	17,01%	32,32%	21,53%
Autònoms	Lleus	3.684	656	4.340	4.144	758	4.902	12,49%	15,55%	12,95%
	Greus	80	6	86	91	14	105	13,75%	133,33%	22,09%
	Mortals	13	0	13	10	0	10	-23,08%	0,00%	-23,08%
	Total	3.777	662	4.439	4.245	772	5.017	12,39%	16,62%	13,02%
Total	Lleus	53.127	21.496	74.623	62.065	28.342	90.407	16,82%	31,85%	21,15%
	Greus	386	68	454	403	82	485	4,40%	20,59%	6,83%
	Mortals	78	1	79	63	6	69	-19,23%	500,00%	-12,66%
	Total	53.591	21.565	75.156	62.531	28.430	90.961	16,68%	31,83%	21,03%

4. Les malalties professionals i les patologies no traumàtiques el 2021

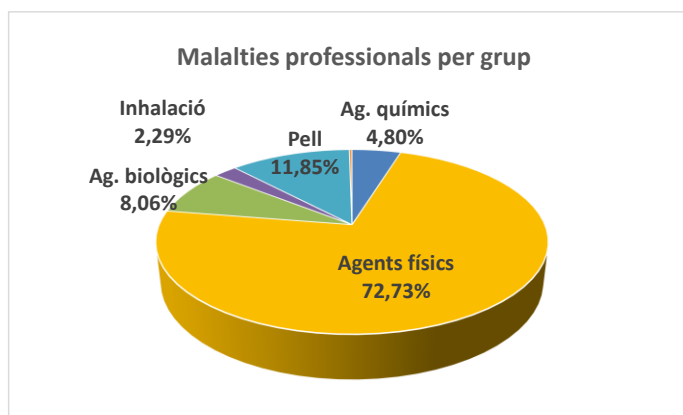
La pandèmia ha afectat el sistema de detecció i ha augmentat la infradeclaració de malalties professionals. Segons dades de l'Observatorio de Enfermedades Profesionales (CEPROSS), l'any passat es van declarar **2.270 malalties professionals a Catalunya**, el que suposa un augment del 13,78% respecte a l'any anterior. Malgrat aquest augment, encara estem lluny de les 3.363 malalties que es van diagnosticar l'any 2019. La saturació de la Subdirecció General d'Avaluacions Mèdiques (SGAM) i les reticències de la gent a anar als centres sanitaris durant la pandèmia expliquen les causes d'aquestes xifres, que ens indiquen una frenada en la detecció i la declaració de malalties professionals.

De les 2.270 malalties professionals declarades el 2021, 2.155 corresponen a persones treballadores assalariades i 115 a autònomes.

Malalties professionals per grup i gènere	2020			2021			Variació %		
	Home	Dona	TOTAL	Home	Dona	TOTAL	Home	Dona	TOTAL
1- Agents químics	60	52	112	66	43	109	10,00%	-17,31%	-2,68%
2- Agents físics	770	695	1.465	848	803	1.651	10,13%	15,54%	12,70%
3- Agents biològics	90	171	261	39	144	183	-56,67%	-15,79%	-29,89%
4- Inhalació de substàncies i agents ncaa	32	9	41	38	14	52	18,75%	55,56%	26,83%
5- MP de la pell per substàncies i agents ncaa	45	68	113	91	178	269	102,22%	161,76%	138,05%
6- Agents carcinògens	3	0	3	6	0	6	100,00%	0,00%	100,00%
Total	1.000	995	1.995	1.088	1.182	2.270	8,80%	18,79%	13,78%

En funció del grup de malaltia hem de destacar la gran incidència de les malalties professionals incloses dins el Grup 2, malalties provocades per agents físics, que amb 1.651 comunicats representa el 72,73% dels casos. En aquest grup s'hi inclouen les patologies relacionades amb els trastorns musculoesquelètics.

Pel que fa al Grup 3, malalties ocasionades per agents biològics, hem de dir que la declaració és superior entre dones (114) que entre homes (39). El motiu és la gran quantitat de dones presents en el sector sanitari. Tanmateix, en el Grup 5, malalties professionals de la pell, es van declarar 178 malalties entre dones i 91 entre homes.

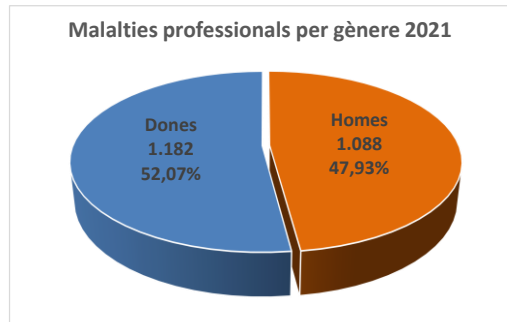

D'altra banda hem de continuar denunciant l'evident infradeclaració de malalties causades per agents cancerígens. Durant el 2021 es van declarar només 6 casos a Catalunya, el que suposa un 0,22% de totes les malalties professionals declarades. Tots els casos van ser d'homes. Això contrasta amb les estimacions de l'Organització Internacional de Treball (OIT) i de la Organització Mundial de la Salut (OMS), que xifren en unes 9.500 les morts anuals per càncer relacionat amb el treball a Espanya.

És imprescindible fomentar la detecció i declaració de malalties professionals. Si una malaltia professional no es declara, no s'investiga i, per tant, no es detecten les causes que l'han provocada i no s'apliquen les mesures preventives necessàries per tallar aquest cercle viciós. Tot això no només afecta la persona malalta, sinó també els seus companys i companyes que treballen en les mateixes condicions.

Per províncies, podem veure que Girona és on més ha disminuït la declaració de casos (-21,90%), mentre que la resta de províncies han vist augmentar la declaració de malalties professionals. L'increment percentual més alt s'ha registrat a Lleida (28,13%).

Malalties professionals per província i gènere									
	2020			2021			Variació %		
	Home	Dona	TOTAL	Home	Dona	TOTAL	Home	Dona	TOTAL
Barcelona	681	732	1.413	799	863	1.662	17,33%	17,90%	17,62%
Girona	129	81	210	91	73	164	-29,46%	-9,88%	-21,90%
Lleida	83	77	160	85	120	205	2,41%	55,84%	28,13%
Tarragona	107	105	212	113	126	239	5,61%	20,00%	12,74%
Total	1.000	995	1.995	1.088	1.182	2.270	8,80%	18,79%	13,78%

L'índex d'incidència de malaltia professional a Catalunya és de **59,46** per cada **100.000** persones ocupades, per sota de l'índex nacional normalitzat ([Informe anual 2021](#) CEPROSS, PANOTRATSS) en funció de la seva estructura productiva (92,70). Aquesta dada, que en principi admet una lectura positiva per estar per sota de la mitjana estatal, ens dona també una pista de la infradeclaració de malalties que tenim a Catalunya, ja que estem molt lluny de l'activitat de declaració que estan fent altres comunitats (385,81 a Navarra, 284,71 a Múrcia, 283,82 a La Rioja i 253,56 al País Basc).

Per acabar, hauríem d'incloure a les malalties professionals les patologies no traumàtiques a causa de la feina, que inclourien les malalties no incloses en el llistat de malalties professionals que el treballador o la treballadora contregui amb motiu de la realització del seu treball, així com les malalties o defectes patits amb anterioritat pel treballador o treballadora que s'agreugin com a conseqüència de la lesió provocada per l'accident.

L'any passat es van comunicar **413** patologies no traumàtiques detectades a Catalunya, de les quals **234** van ser amb baixa i **179** sense baixa.

5. Contingència professional per covid-19

La determinació i reconeixement de contingència professional per a accidents de treball vinculats amb la covid-19 ha estat objecte de diverses actualitzacions normatives que han anat sorgint al llarg de 2020 per adaptar-se a les circumstàncies que envoltaven la situació de pandèmia.

Actualment, els contagis produïts a causa del treball es consideren com a situació assimilada a malaltia professional regulada pel Reial decret llei 3/2021, pel qual s'adopten mesures per a la reducció de la bretxa de gènere i altres matèries en els àmbits de la Seguretat Social i econòmic, en l'article 6, "Prestacions causades per les i els professionals de centres sanitaris i sociosanitaris que durant la prestació de serveis sanitaris o sociosanitaris han contret el virus SARS-CoV-2 en l'exercici de la seva professió".

Aquesta normativa afecta el personal que presta serveis en centres sanitaris o sociosanitaris, inscrits en els registres corresponents, i que en l'exercici de la seva professió hagin contret la covid-19 per haver estat exposats a aquest risc específic durant la prestació de serveis sanitaris i sociosanitaris, quan així ho acreditin els serveis de prevenció de riscos laborals. També afecta el personal sanitari de la inspecció mèdica dels serveis públics de salut i de l'Institut Nacional de la Seguretat Social i el personal sanitari de sanitat marítima que presti serveis a l'Institut Social de la Marina.

A fi de possibilitar un seguiment estadístic millor d'aquests accidents de treball, calia afegir un nou codi al sistema de notificació d'accidents que ajudés a identificar els casos de covid-19. El juny 2020 es va afegir aquest nou codi 073 al camp de descripció de la lesió en els sistemes de comunicació d'accidents (CoNTA i Delta) per a tots aquells casos de covid-19 pels quals s'hagi determinat la contingència professional per accident de treball.

Des del gener de 2020 al desembre de 2021 s'han identificat un total de 7.194 casos, dels quals un 79% corresponen a dones, gènere majoritari en el sector sanitari i sociosanitari.

Cal remarcar que gairebé no hi ha diferència entre treballadors i treballadores amb contracte temporal (3.451 casos), corresponents a un 48% del total, i amb contracte indefinit (3.739 casos), el 52% del total. Cal analitzar amb més detall aquestes dades per conèixer-ne les possibles causes. Actualment no es disposa de la població treballadora d'aquests subsectors afectats ni de la incidència de la temporalitat; per tant, no podem aventurar-nos a donar explicacions basades en l'evidència.

El 97,1% dels accidents per contagi de covid-19 s'han donat en el sector sanitari, i un 2,5% en el sector sociosanitari. Segons la seva ocupació, les persones amb més

accidents de treball per covid-19 són el personal d'infermeria, amb un 39% dels casos, seguides dels i les auxiliars d'infermeria, amb un 27,30% dels casos, i del personal mèdic, amb un 21,93%. La resta d'ocupacions afectades també són de l'àmbit sanitari, com personal tècnic de farmàcia o d'emergències mèdiques, de laboratori, etc.

Respecte a la temporalitat dels contagis, els pics de contagis coincideixen, lògicament, amb els pics de les onades de la resta de la població.

6. Conclusions

1. **Els accidents laborals amb baixa durant el període 2013-2021 han augmentat el 25,03%**, fet que posa de manifest una tendència a l'alça preocupant, tot i la forta baixada que es va registrar l'any 2020 a causa de la pandèmia.
2. **Aquesta tendència ascendent es confirma també en el comportament dels accidents mortals i en els accidents in itinere durant els darrers nou anys.** Els accidents **mortals** han passat de 50 l'any 2013 als 69 l'any passat, la qual cosa representa un augment del **38%** durant aquest període. **Els in itinere han augmentat el 19,36%**, fet que suposa que l'any passat es van registrar 2.709 accidents més que l'any 2013.
3. **L'any passat (2021) es van produir un total de 201.120 accidents de treball a Catalunya, un augment del 15,16% respecte al 2020. Després de la baixada de l'any anterior, els accidents de treball s'han tornat a situar en nivells prepan-dèmia.**
4. **Desglossant el total d'accidents laborals (201.120), veiem que 90.961 van ser amb baixa (21,03% respecte a l'any 2020), 93.458 sense baixa (9,16%) i 16.701 in itinere (20,38%).** Ha incrementat el nombre d'accidents en cadascun dels seus tipus.
5. Dins dels accidents amb baixa (90.961) i segons la gravetat, s'han produït **més accidents lleus (+21,10%) i greus (+6,83%), mentre que els mortals van disminuir (-12,66%)**, amb un total de 69 morts en el treball, 10 menys que el 2020 (però 4 més que el 2019).
6. **El 34,78% d'aquests accidents mortals (24 dels 69) van ser per causes no traumàtiques** com infarts, vessaments cerebrals i altres patologies cardiovasculars, que estan relacionades amb els riscos psicosocials i no amb la seguretat i les condicions ambientals dels centres de treball.
7. **Els quatre grans sectors econòmics van mostrar increments del total d'accidents en jornada respecte del 2020. El sector que ha tingut un pitjor comportament el 2021 és el de serveis, amb 57.695 accidents amb baixa, fet que suposa un increment del 26,52% respecte a l'any passat.** També és el sector on més han augmentat els accidents lleus **(+26,56%)** i els greus **(+24,43%)** i on **menys han baixat els mortals (-5,26)**. Només es van presentar reduccions en els accidents greus a l'agricultura (-9,09%) i a la construcció (-18,10%). Destaquen els 4 accidents mortals en l'agricultura, que suposen un augment del 100%.
8. Pel que fa a la **distribució territorial**, també hi va haver **increments del total d'accidents en jornada a totes les províncies**, així com dels lleus i greus, excepte en el cas de Tarragona, que va mostrar una reducció del 5,77% dels accidents greus, mentre que a Girona aquesta reducció va ser del 22,39%. Pel que fa a la mortalitat laboral, Tarragona va ser l'única província on no es va produir una reducció, mantenint-se en 11 accidents mortals, el mateix nombre que el 2020.
9. **Hi ha una elevada concentració dels accidents laborals a Barcelona i a l'àmbit metropolità:** la província de Barcelona concentra el 70,76% dels accidents

- laborals amb baixa de tot Catalunya (64.632 accidents laborals amb baixa), l'àmbit metropolità el 60,40% (54.944) i la comarca del Barcelonès el 20,12% (26.484).
10. Per gènere, les dades revelen que **les dones tenen menys accidents que els homes: acumulen el 31,26% del total d'accidents amb baixa. Considerant la gravetat, aquest percentatge disminueix de forma considerable: les dones acumulen el 31,35% dels lleus, el 16,92% dels greus i el 8,70% dels mortals.**
  11. Malgrat que les dones tenen menys accidents i tendeixen a ser menys greus, **l'augment dels accidents que hi ha hagut el 2021 ha afectat molt més les dones (+31,87%) que els homes (+16,71%). Aquest increment augmenta també amb la gravetat: durant el 2021 es va passar d'1 a 6 el nombre de dones mortes per accident laboral durant la jornada (+500%).**
  12. Les dades mostren també un **increment dels accidents in itinere lleus (+20,58%) i greus (+8,00%)**, mentre que hi ha hagut un **descens (-23,81%) en els mortals** in itinere, amb 16 persones mortes, 5 menys que el 2020.
  13. L'any passat es van declarar **2.270 malalties professionals a Catalunya**, fet que suposa un **augment del +13,78%** respecte a l'any anterior. Tot i aquest augment, encara estem lluny de les 3.363 malalties que es van diagnosticar l'any 2019 (1.093 menys).
  14. **Destaca l'enorme incidència dels trastorns musculoesquelètics**, ja que gairebé tres de cada quatre malalties professionals (72,73%) **són causades per agents físics** (Grup 2), on s'inclouen aquest tipus de trastorns. Molt per sota d'aquests trobem les **malalties de la pell, amb l'11,85%**.
  15. **L'índex d'incidència de malaltia professional a Catalunya és de 59,46 per cada 100.000 persones ocupades**, i queda per sota de l'índex nacional normalitzat en funció de la seva estructura productiva (92,70). Aquesta dada, que en principi pot semblar positiva, ens dona també una pista de la **infradeclaració de malalties** que tenim a la nostra comunitat autònoma, ja que estem molt lluny de l'activitat de detecció que estan fent altres comunitats, com ara a Navarra (385,81).
  16. **Les patologies no traumàtiques (PANOTRATSS) comunicades a Catalunya han estat 413, fet que representa una disminució del -58,82% de les comunicades el 2020 (1.003)**, de les quals 234 són amb baixa i 179 són sense baixa.
  17. **Els trastorns i les malalties mentals ocasionades pels riscos psicosocials continuen sense detectar-se ni notificar-se, i es deriven cap al sistema públic de salut.** A nivell de tot l'Estat només s'han notificat **61 patologies no traumàtiques relacionades amb desordres mentals**, fet que suposa només l'1,48% del total de patologies no traumàtiques.

7. Reivindicacions i propostes

Davant d'aquesta situació, calen mesures urgents que canviïn la dramàtica realitat de la sinistralitat laboral a Catalunya i posin fi a una situació que es perpetua i que, lluny de millorar, empitjora any rere any. Des de la UGT de Catalunya reivindicuem i proposem:

1. **Continuar implementant i desenvolupant l'Estratègia Catalana de Seguretat i Salut Laboral 2021-2026** per aconseguir el màxim impacte possible en la millora de les condicions de seguretat i salut en el treball i en la reducció de la sinistralitat.
2. **Continuar abordant les reformes legislatives necessàries per acabar amb la precarietat laboral del mercat de treball.**
3. **Modificar la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals** per adaptar-la a les noves realitats del mercat de treball i als nous riscos, i per integrar la perspectiva de gènere a l'activitat preventiva.
4. **Implantar la figura del delegat o delegada territorial i/o sectorial de prevenció de riscos laborals** per garantir el dret a la salut i seguretat d'aquelles empreses que, per raó de grandària, no tenen representació sindical. Està demostrat empíricament que si hi ha representació sindical, hi ha més i millor acció preventiva a les empreses.
5. **Promoure la integració de la prevenció i la gestió preventiva de les empreses amb recursos propis**, així com acabar amb l'externalització i la mercantilització d'aquests serveis, vetllant per la qualitat del servei i establint unes ràtios més estrictes.
6. **Revertir les normes que van permetre assumir la prevenció a la part empresarial en les empreses amb plantilles de fins a 25 persones,**
7. **Ampliar els recursos tècnics i humans de les administracions públiques competents**, com ara la Inspecció de Treball (ITSS), l'Institut Català de Seguretat i Salut Laboral (ICSSL), l'Instituto Nacional de Seguridad y Salud en el Trabajo (INSST) i el Servei de Coordinació d'Actuacions de Salut Laboral, que depèn del Departament de Salut.
8. **Destinar els diners provinents de la recaptació de les sancions per incompliments en matèria de prevenció de riscos laborals de les empreses per dotar econòmicament activitats de prevenció de riscos laborals.**
9. **Crear els jutjats especialitzats en salut laboral.** Reforçar l'activitat de la **Fiscalia de sinistralitat laboral i garantir la protecció de les víctimes d'accidents i malalties laborals** potenciant-ne les actuacions i reduint temps d'espera.
10. **Actualitzar el Quadre de malalties professionals (Reial decret 1299/2006)** amb un nou sistema de notificació que incorpori les malalties mentals, seguint el criteri que estableix l'OIT.

11. **Incorporar al nostre ordenament jurídic directives com les de cancerígens o de radiacions ionitzants** sense rebaixar els nivells de protecció vigents a Espanya i sense incomplir els períodes màxims de transposició, com està passant.
12. **Millorar les estructures i els sistemes de coordinació i de participació dels agents implicats** en la seguretat i la salut dels treballadors i treballadores a Catalunya.
13. **Millorar el sistema d'informació sanitària i vigilància epidemiològica laboral** que faciliti la detecció i declaració de malalties professionals en tots els centres de salut, potenciant l'activitat de les Unitats de salut laboral.
14. **Formació i coordinació dels metges i metgesses** d'atenció primària i especialitzada perquè, junt amb els serveis de prevenció i els metges de l'INSS i de les mútues o entitats col·laboradores puguin **millorar els circuits de detecció, comunicació i determinació de les malalties professionals**.
15. **Promoure l'estudi de malalties professionals emergents**, identificant-ne les causes, amb la finalitat de poder adoptar les mesures de prevenció oportunes amb l'antelació suficient.
16. **Millorar el sistema de gestió de les mútues** o entitats col·laboradores per aconseguir més transparència i eficàcia mitjançant **més participació de la representació de les treballadores i treballadors en els òrgans de gestió**.
17. **Modificar el marc normatiu de les entitats col·laboradores**, així com el de la incapacitat temporal, retornant les competències de la gestió i control de les contingències comunes als serveis regionals de salut i a l'INSS, reservant a les mútues el control exclusiu de la contingència professional i **potenciant més la seva activitat preventiva**, ara com ara molt limitada. Cal acabar amb la negativa per part de les mútues al reconeixement de contingències professionals i la seva derivació de manera sistemàtica als serveis públics de salut per considerar-les contingències comunes.
18. **Aconseguir que l'informe de la representació sindical sigui vinculant** perquè l'empresa pugui contractar una mútua o un servei de prevenció.
19. **Fomentar els plans de seguretat viària de les empreses** per reduir els accidents in itinere.
20. **Abordar els riscos derivats de les noves formes d'organització del treball** (digitalització, intel·ligència artificial, teletreball, treball en plataformes), especialment el seu impacte en els riscos psicosocials, així com els **riscos derivats dels efectes que té el canvi climàtic** per a la salut de les treballadores i treballadors.
21. **Promoure gestió de l'edat a l'empresa i l'adaptació dels llocs de treball a un mercat laboral cada vegada més envellit**. La millora i l'adaptació dels llocs de treball, a més de beneficiar el col·lectiu de treballadores i treballadors d'edat avançada, suposarà una millora de la salut de les persones treballadores de totes les

edats, i farà que el jovent d'avui arribi en millors condicions de salut a la seva jubilació o pugui perllongar la vida laboral.

22. **Potenciar la prevenció de riscos laborals en la negociació col·lectiva** i en especial pel que fa a **establir procediments, mesures i actuacions de control i seguiment de determinats llocs de treball i/o tasques especialment exposats a accidents o a malalties laborals.**
23. **Participació de les organitzacions sindicals com a acusació particular en els processos judicials per accidents mortals o molt greus.**
24. **Difusió de bones pràctiques sectorials en prevenció d'accidents i malalties professionals.**
25. **Participació de les conclusions dels informes d'investigació d'accidents mortals**, respectant l'anonimat i la confidencialitat, elaborats per la Inspecció de treball (ITSS), l'Institut Català de Seguretat i Salut Laboral (ICSSL) o altres organismes.
26. **Regular legalment l'obligació de les empreses de disposar d'un pla de contingència** davant de possibles emergències sanitàries que puguin tornar a produir-se, i concretar-ne els continguts.
27. **Participació dels agents socials en la definició de la política i criteris de la SGAM.** Cal garantir el dret a la salut dels treballadors i treballadores que, a més de patir una patologia o lesió a causa d'un accident o malaltia professional que no se'ls ha reconegut, poden veure's forçats a reincorporar-se sense estar recuperats per una alta indeguda.
28. **Reconeixement legal de les patologies i trastorns mentals ocasionats o agreujats per la feina**, vetllant pel bon funcionament dels **mecanismes de detecció i notificació**, i exigint a totes les empreses la realització de l'**avaluació i la gestió dels riscos psicosocials.**